

Az őszi berlini rádiókiállítás szenzációja a csodás hangtisztaságu ROLAND III. Európavevő rádiókészülékek megérkeztek. Bemutató Lázár Sámuel cégnél.

gyász kártérítésénél a vasutak a jövőben kártérítési felelősségüket nem korlátozhatják.

Az új üzletszabályzat a közönség szempontjából a nyújtott előnyök mellett alig tartalmaz megnevezéseket. A női szakaszok megszűnnek, mivel az osztrák és a német üzletszabályzat sem vesz tudomást külön női szakaszról. Az új üzletszabályzattal kapcsolatosan a kereskedelemügyi miniszter felhívja az összes vasutigazgatóságokat, hogy az üzletszabályzat rendelkezéseit az utazó- és fuvaroztató-közönséggel szemben jóakarattal értelmezzék, az esetleges felszólamlásokkal pedig a kereskedői szellemnek megfelelő gyorsasággal és a kellő méltánossággal intézzék el.

Baja régi épületei. II.

Elnézést kérek a kis kitérésért (a kitérők mindig elvárják, hogy velük szemben elnézők legyenek) és visszatérek eredeti témámhoz.

Az Erzsébet királyné uccában, a mostani Rosentfeld-ház helyén állt a pacséri Mészáros család két emeletes háza a török hódoltságból. Ez a ház egy nagy-szombat délutánján összeomlott és egész csomó embert temetett maga alá.

Ugyancsak az Erzsébet királyné uccában áll a volt Taussig Jakab-féle, most Freund tulajdonát képező ház. Maga az épület ugyan nem nyúlik vissza századokra, de az alapjában egy kőműves 1600-ból való nagyaiaku téglákat talált.

A cisztercita rendház ugyan nem régi épület, de érdekes történet fűződik hozzá. Még a múlt század közepe táján egy Aigel nevű meggazdagodott sváb ember (a későbbi Szemző család alapítója) felépítette az épület Közponyi Szálloda felé eső részét. Amikor már álltak a falak, bejelentette, hogy oda szállodát és vendéglőt akar létesíteni. A városi hatóság azzal az indoklással, hogy közelben templom van, nem adta meg az engedélyt és erre Aigel bosszúból nem fejezte be az épületet, úgy állottak ott a falak, amíg a cisztercita rend át nem vette a bajai gimnáziumot. Akkor megvásárolta a rend az épületet és mellette a Milassin-féle házig terjedő üres telket, ahova aztán odaépítették a mostani rendházat. A gimnázium is régi, nagyon régi épület, csak hogy azt is modernné alakították. A régi gimnáziumban a kapu feletti részén kis torony volt, amelyben harang csüngött. A harangot reggel fél nyolckor és délután fél kettőkor meghuzta

a pedelus.

A teljesen modern épületté átalakított női kereskedelmi iskola eredetileg a város tulajdonát képező Bárány Szálloda volt, amelyet Bischof építőmester épített és 1800-ik év augusztus havában fejezett be. Amikor a kereskedelmi iskolát építették és a Bárány istállóit (a mai postapalota helyén) bontották, 1640-ből való téglákat találtak benne.

A mai Közponyi Szálloda sok változáson ment át. A 17-ik század végétől a 18-ik század közepéig uradalmi vendéglő volt. Arany Oroszlán volt a neve. Itt játszottak a német színészek. Egy 1846-ból származó színlap tanúsága szerint a Gasthaus zum Goldenen Löwen szalájában játszották „Linda operett in 3 akten.” Később, amikor az épület a város tulajdonába ment át és az 1820-ban alapított Herzfeld-féle üzlet két tulajdonosa szétvált,

Bátmonostoron parasztközpontot rendeztek a gyilkos Kucor tiszteletére, mert azt hitték, hogy felmenti a bíróság.

Kissé elkésve jutott tudomásunkra, azért csak most közölhetjük azt a maga naivitásában is retháborító hírt, ami dr. Monostori Gyula gyilkosának bünygyi főtárgyalása után történt Bátmonostoron.

Érthetetlen módon a község lakosságából több abban a naiv hitben ringatják magukat, hogy fel fogják menteni és szabadlábra helyezik a gyilkos Németh István (Kucort). Ez az ostoba föltételezés kifejezésre jutott már a főtárgyaláson, amikor a perbeszédék elhangzása utáni ítélethozatali szünetben egy bátmonostori parasztfelhangon oda kiáltotta a vádlottnak:

— Viszontlátásra, Pista, holnap Bátmonostoron!

Csakugyan kolbászt csináltak Mélykuton a lépfeneben elhullott állat husából, — állapította meg a vizsgálat.

Megirtuk már, hogy augusztus végén lépfeneben elhullott Bedakovics Ferenc mélykuti lakosnak egy tehene, amit a községi állatorvos rendeletére le kellett volna öntenie bőséges oltott mésszel és el kellett volna ásnia.

Az állatorvos rendeletét azonban nem hajtották végre, ami azután rengeteg komplikációt vont maga után, sőt több lépfene mérgezésből eredő halálozást vont maga után.

A lépfeneben elhullott állat

Herzfeld Henrik megvette a házat és itt alapította meg az egykor nagyterjedésű fűszernagykereskedést. A család az egész emeletet lakta, az üzlet az egész földszinten (beleértve a színház helyén állott földszintes épületet is) foglalta el. Állandóan 35—40 segéd volt alkalmazva. Később az üzlet tönkre ment és bérbeadták Zweig Mórnak szálloda céljaira.

Zweig Mór 800 forinttal a zsebében fogott bele a nagy vállalkozásba. Létesített egy modern szállodát, kávéházat és vendéglőt, amelyet úgy fellendített, hogy rövid időn belül megvásárolhatta magát az épületet is, hozzáfogott a színházépítéshez. A háború alatt bekövetkezett halála akadályozta meg abban, hogy a színház építkezést befejezze. Utána a negyedik tulajdonos, Fiedler József fejezte be a színházat.

Az illetőt kitzuskolták a terem-ből és senkisének tulajdonított különösebb fontosságot ennek a kis intermezzonak, amely csak első megnyilvánulása volt annak, ami Bátmonostoron történt. A községben nagyon bíztak abban, hogy Kucornak sikerül magát tisztára mosnia és hogy felmentik. Ezt annyira biztosra vették, hogy a község több házában sütötték-főzték s nagy traktatust akartak rendezni a visszatérő Németh István tiszteletére, akinek a fogadtatására is erősen készülődtek.

Persze lekonyult azután az orruk ezeknek a korlátoit agyuknak, amikor meghallották, hogy felmentés helyett a bíróság életfogytiglani fegyházra tartotta érdemesnek Kucort.

még megnyuzni sem szabad bérének értékesítése végett, mert a lépfene, ha az ember nyitott sebével érintkezik, halálos kimeneteli lehet megfelelő orvosi kezelés hiányában. A nyuzásnál csaknem elkerülhetetlen, hogy az illető nyuzó meg ne sebezze magát, vagy a szájába, orrába, esetleg szemébe ne jusson a lépfene állat vére. A lépfene külsőleg nem ragályos, csak akkor veszélyes, ha a szervezetbe: a vérbe, vagy a gyomorba jut. A lépfene baktériumok oly hallatlanul szí-

vósak, hogy még a gyomorsav sem tudja elpusztítani őket, sőt a százfokos hőséget is könnyen elbírik. Ha pedig elássák, akkor másfél évig élnek a mikrobái, sőt ha nem ássák elég mélyen a földbe, akkor a lépfene contagiumok a föltte sarjadzó növénybe huzódnak s még így is veszélyeztetik az állat és emberi egészséget. Azért a legjobb elhamvasztani a lépfeneben megdöglött jöszágot.

Amikor Bedakovics Ferenc jöszágya elpusztult, az állatorvosi utasítás ellenére megnyuzták az elhullott jöszágot. A nyuzást végző mészáros-inas megbetegedett bór-antraxban. A nyuzásnál ott volt a mészárossal szemközt lakó szomszéd: Kovács Molnár János is, aki szintén gyanus körülmények közt lett rosszul. Dr. Morava Géza mélykuti orvos mindkettőjüket beküldte a bajai köz-kórházba, ahol megfelelő szerumoltások alkalmazásával sikerült megmenteni őket.

De megbetegedett Bedakovics Ferenc felesége is, akinek a torkában támadt lépfene-fekély; a fertőzés a vérbe szivódott és behalt. Ezenkívül még ketten haltak meg Mélykuton lépfene-fertőzésben.

Két héttel ezelőtt megirtuk, hogy milyen bűnös gondatlanság történt evvel a lépfeneben elhullott tehennel. Bedakovics nemcsak, hogy nem ásta el az állatot és a bőrt nyuzatta le, hanem a husát is eladta 45 pengőért egy mélykuti mészárosnak, aki kolbászt csinált a lépfene jöszágy husából s azok pusztultak bele, akik ettek a lépfene husból.

Az alispáni hivatal szigorú vizsgálatot rendelt el, amelynek az lett az eredménye, hogy a Független Magyarország által bejelentett tényállás derült ki. Bedakovics Ferenc az első kihallgatása alkalmával mindent tagadott és semmiről sem akart tudni, utóbb pár nap múlva azonban megtörtént jelentkezett kihallgatásra a vizsgálatot vezető tisztviselőnél és elmondotta, hogy előbbi vallomását visszavonja és meg akarja mondani a helyes tényállást.

— Most, hogy a feleségem már meghalt s én is beteg vagyok s meghalhatok, nem akarok hazugsággal meghalni.

És ekkor elmondotta Bedakovics, hogy a lépfeneben elhullott tehent az állatorvosi utasítás helyett megnyuzták, a husát pedig eladta 45 pengőért egy mészárosnak, aki abból kolbászt csinált és kimérte.

A vizsgálat során a mészáros természetesen mindent tagadott. A vizsgálat még folyik, ámbár az iratok egy részét már beszolgáltatták a megyei központnak.

la diókoks

házhöz szállítva bányakocsz
(a Baján bevezetett minőségben)

6.80 pengő

Haynald ucca 13.

Schön és Bajai

Bécsi gázgyári

diókoks

változatlan áron

amíg a készlet tart.

Telefon szám 26.

SALEM-
M E E S

fával lett

téa

legolcsóbban

hódfarku nyolt

csé p

Mő

lábazsósó

Egyszerűs szes

cem ap

moz ap

legnagyobb méretben.

Kutgúk

minden.

Vánk

Kutgók

Esővizécék

ép

anyok

legjuttatón

házból.

GRÜT

TA

Gyári 10.
Város 24.

Ha februárban is friss, izletes uborkát és paprikát akar, úgy használjon az eltevéshez szavatolt vegytiszta ecetsavat.

Kapható csak a

Városi Drogériában

BAJA, Vörösmarty u 1. (Grauug-ház) Telefon 350

HIREK.

Megyegyűlés lesz szeptember végén. Bácsbodrog vármegye törvényhatósági bizottsága az eddigi tervek szerint őszi közgyűlést szeptember hó utolsó napjaiban fogja megtartani. A közgyűlés időpontját és tárgysorozatát annak idején közölni fogjuk.

Visszautazott a kormányzó. Jelentettük már, hogy Horthy Miklós kormányzó hétfőn Hercegszántó határában vadászott Frigyes főherceg karapancsai erdeiben szarvasokra. A kormányzó szárnysegédével és a szolgálattevő testőrszemélyzettel utazott. A kormányzó a vadászat után autón Mohácsra ment Albrecht főherceg kíséretében s az éjszakát a szalonkocsiban töltötték. A szalonkocsit hajnalban egy mozdony Pécsre vontatta s hajnalban a budapesti gyorsal elutazott a kormányzó és a főherceg. Előbb hajnali 4 órakor azonban a kormányzó és a főhercegnek reggelt adtak be, amely tejből, tojásból, sonkából és szőlőből állott.

A magánalkalmazottak jogviszonyának szabályozása. A kereskedelemügyi miniszter a napokban a következő kijelentést tette: „Körülbelül december hó végén gondolom a törvényhozás elé vinni a magántisztviselők és a kereskedősegédek szolgálati viszonyának szabályozásáról szóló törvényjavaslatot. A tervezetet most küldjük széjjel a minisztériumoknak, azután az érdekeltek elé kerül s azon leszek, hogy ezeket a tárgyalásokat minél jobban siettetessem, hogy ez a régóta huzódó kérdés végre szintén a törvényhozás elé kerüljön.”

Új bankjegyek Irországbán. E hó 10-től kezdve Irországbán külön ir bankjegyek vannak forgalomban és pedig 10 silling 1 livre sterling értékben. A szövegirat angol és ir nyelven van megfogalmazva.

Felemlik az állami tisztviselők és nyugdíjasok lakbérért. A minisztertanács elhatározta, hogy az állami és vármegyei tisztviselők, valamint ezek nyugdíjainak lakbérért az alapbér 85 százalékról 95 százalékra emeli fel.

A kiskereskedői hitelnyújtás. A kiskereskedői hitel folyósítását már a jövő héten megkezdik. Másfél millió pengőt a fővárosi, fél milliót pedig a vidéki kereskedők kapnak.

MERSZ-E MARY
pazar világvárosi táncok versenye

Izr. Istentisztelet. Pénteken délután az istentisztelet háromnegyed hatkor, vasárnap délután a Kolniré fél hatkor, Jomkipurkor, hétfőn reggel az ima hat órakor kezdődik.

Halálozás. Minárovics Károly nyugalmazott tanító 58 éves korában ma, csütörtökön reggel meghalt. Az idős ember Szombathely közelében Özgödör vármegyei községben volt tanító s az osztrák megszállás után sodorta a sors vihara Bajára. Nyugalomba vonulása után ügyvédi írnok volt s nyugdíjából s ezen keresetéből tartotta fent nyolc gyermekét.

„D Kohn“ Zomborban. A legelőkelőbb figyelemmel kísérik a zombori magyarság küzdelmét nyelvéről, nemzetiségéről. Örömmel látjuk, hogy a helyi és közép-fokú hatóságok folytonos akadékoskodása dacára nem adják fel a küzdelmet, hanem szívósan harcolnak istenadta, de törvénybiztosította jogaikért is. A sok betiltott magyar előadás sorsára került a zombori zsidó Ifjúsági Egyesület által előadni szándékolt Dr Kohn című szindarab is; az aiantas hatóságok betiltották magyar nyelven leendő előadását; míg most a szerb közoktatásiügyi minisztérium engedélyezte, csak azt kötötte ki, hogy az előadás elé egy vagy több szláv szót állítsanak be a programba. Különbsnek találjuk, hogy egy egész estét betöltő szindarab elé más számot kell iktatni, nem sok haszna lehet a szláv kulturának abból a pár szláv számból, viszont a magyarságban egész bizonyosan a megalázottság érzését kelti ez az intézkedés.

Elhunyt községi főjegyző. Drégely Antal volt béregi, jelenleg hercegszántói vezető jegyző 52 éves korában Baján meghalt. Családjá a Rókus kápolnában ravataloztatta fel. Holnap délután 2 órakor autón szállítják Hercegszántóra, ahol d. u. 5 órakor lesz a temetése.

Színház.

Csütörtöktől — Mersz-e Mary? Lázás izgalom, hatalmas készülődés előzi meg a Mersz-e Mary bemutatóját. Szemképrázató toalettek, frappáns, új díszletkompozíciók, a táncok és játékok özöne gazdagítja a Király Színház e szenzációs sikerű operettművét. Bihary—Vince Emmi, Károlyi—Pintér, Bihary—Pintér és a Zelenoff-duo mutatnak be artistaprodukciónak is beillő tánckreációkat. A két primadonna, Pintér Böske és Erkel Gabi, de a teljes operettegyüttes diadala lesz a Mersz-e Mary? Jegyek már előreválthatók a pénztárnál.

MOZI.

A beszélő film.
Péntektől kezdve Baján is beszél a film.

Mielőtt azonban mi is beszél-nénk a beszélő filmről, dr Lee Forest amerikai tudós tanár kétségtelenül kolosszális jelentőségű és értékű találmányáról, legyünk valamivel tisztában. Azzal, amire a bevezető (film felirat) is int, ti, hogy a phonofilm nem gramo-

fon, nem phonograf és nem rádió, hanem, amint a neve is mutatja, — valóságos beszélő film.

Már most lehetne róla beszélni, de e szűk helyen elegendőt nem. Érinteni azonban lehet.

Dr Lee Forest ur phonofilmjének az a lényege, hogy a film felvétel alkalmával a találmány révén a hangot is fotografálják. Ezt azután a filmtekercs szélén huzódó hanghullámokkal különleges géppel a film levetetésekor mint — mondjuk a gramfon — a gép továbbítja egy megafonba, ahonnan a néző és hallgató a cselekménnyel parallel történő beszédet, éneket, zenét, zajt stb. hallja.

Imponáló valami ez a beszélő film, még ma is, bölcsőkori állapotában és ha pl. a rádió fejlődésével szintén kifutja a tökéletesedés felé formáját, teljesen új irányt ad a filmművészetnek.

Szenzációsnak mondható, általi hangoknak sikerült bemutatása, ami „Egy farm élete“, „Utazás Newyork környékére“ címen kerül bemutatásra.

Egy kacsakaraván hápogása, kutyaugatás, tehénbögés, robogó mozdony zaja, chanzon énekesnő produkciója, mintha nem is kép volna

Nézzé meg mindenki és mond-

Festessen, tisztítsa
PÁLCSICS-nál.

Gyártalep: Kigyó-u. 5. Főüzlet: Erzsébet királyné-u. 13.

Pilsszirozás, gouvrorozás.

Gallérok, kézelők legszebb tisztítása.

Alapítási év: 1904.

BUTOR olcsón

12 havi részletre beszerezhető

Szabó Ferenc

műasztalosnál Baján, Bartsch ucca 4.

Butorraktár Kossuth Lajos ucca 11.

Telefon 240.

U-R-A-N-I-A

Szeptember 21., 22. és 23-án pénteken, szombaton és vasárnap.

Éneklő, beszélő, zenélő phonofilm bemutatása.

Péntek és szombat délután 6 és fél 9 órakor.

1. Banjo szóló van Epps. 2. Liszt Rapszódia 12 tagu ballett zenekisérettel. 3. Ben Bernie a falusi tanító zeneleckéje. 4. Nina Barcellona Tango Argentino. 5. Eva Leoni newyorki Opera szólistánője. Rigoletto. 6. Club Alabam, látványos nagy revül két részben, eredeti néger és mulatt szereplők, konferanszié, néger és jazz zenekar, tőrballet, torreadortánc, eredeti néger énekesnők stb. Kísérő műsor: **VÉRNASZ.** Dráma 8 felvonásban.

Vasárnap délután fél 4, 6 fél 9 órakor.

1. Claude Doerr saxophon sextet. 2. Aida Mains portugál ének és tánc. 3. Weber And Fields amerikai burleszk komikusok. 4. Farucca spanyol bikaviadal tánc. 5. Lindbergh ünneplése Washingtonban. 6. Lilian Powell Ziegfeld görllök „Léggömb“ tánc. 7. Kirándulás Newyork környékére. Vonat, repülőgép, tehén, kacs, stb hangjának tökéletes reprodukciója. Kísérő műsor: **TRIPOLISZI FOGOLY.** Dráma 8 felvonásban.

Parkettázzuk lakásunkat

nasici-féle **szlavoniai** tölgyből készült elismert legjobb és legszebb **parkettával.**

Lefektetését elvállalja:

POLLÁK JÓZSEF

butorgyáros és fakereskedő, a nasici parketta délmagyarországi egyedárusítója.

jon kritikát róla. Mi azt mondjuk, zseniális dolog. Legalább annak a csiráját rejti magában. Hogy mekkora lombot hajt, ezt az idő mondja meg.

Bemutató előadás péntek, szombat, vasárnap az Urániában.

1191/1928. erdh. számhoz.

Tüzifaárverési hirdetemény.

A bátaszéki m. kir. terézianumi alap uradalom érdeinek 1928. évi vágásaiban termelt 3628 ürm³ kemény javarészt szil tüzifa; melyből a csillagtéri dunaparti faraktárra kifuvározott s ott beölezt: 311 ürm³. kemény hasáb, 458 ürm³. kemény dorong, 3 ürm³. kemény tuskó, 138 ürm³ juhar hasáb és 44 ürm³. juhar dorong, összesen 954 ürm³; valamint az alsó grébeci dunaparti faraktárra kifuvározott s ott beölezt 1283 ürm³. kemény hasáb, 1369 ürm³. kemény dorong

és 22 ürm³. kemény tuskó, összesen 2674 ürm³. kemény tüzfamennyiség 1928. évi október hó 8-án déli 12 órakor a vallás és közokt. m. kir. Miniszterium XI. ügyosztályában (Budapest, Báthory-ucca 12. szám, III. em. 20. ajtó) tartandó nyilvános zártajánlatú versenytárgyaláson eladásra kerül.

Az eladási feltételek, a vallás-és közokt. m. kir. Miniszterium XI. ügyosztályában és Bátaszéken a kir. közalap. erdőhivatalnál beszerezhetők.

Az eladásra kerülő famennyiség megtekintése iránt a bátaszéki kir. közalap. erdőhivatal ad utbaigazítást.

Bátaszék, 1928. évi szeptember hó.

Kir. Közalap. Erdőhivatal.

Mersz-e Mary a teljes operett-együttes diadala.

MERSZ-E MARY

Zelenoff-duo szenzációs táncai.

Ha jót és így olcsót akar teljes garanciával MOTORKERÉKPAROKBAN kerékpárokban

VARRÓGÉPEKBEN

Frönkel és Horváth-nál vásárol

REMINGTON

írógép képviselő.

Könnyű, törhetetlen, viharálló, fagy, víz és tűzmentes a valódi Hatschek-féle **Eternit.**

Javításmentes az ETERNIT háztető.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

PALA

ETERNIT-MŰVEK HATSCHÉK LAJOS, KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR: NYERGES-ÚJFALU.

Kapható: Kizárólag **Goldschmidt Lajos** fatelepén, Baja, Sugovica part

TÉGLA: MOHÁCSI és DUNASZEKCSŐI napi árban.

Nyomatott a Corvin-nyomda gyorssajtóján Bajan.

ÉRTESÍTÉS

Értesítem a n. é. közönséget, hogy **Kossuth Lajos u. 11. sz. a**

cserépkályha-raktárt

nyitottam. — Állandóan raktáron tartok elsőrendű, modern cserépkályhákat. — **Javításokat és átalakításokat** elvállalok helyben és vidéken.

Speciális fayence burkolást

(fürdőszoba, konyha és mellékhelyiségek burkolását) szakszerűen és jutányosan vállalom. — Tisztelettel

KRISZTMANN FERENC

kályhas-mester.

ELADÓ

a bácsbokodi köves ut mellett 11 hold prima szántóföld.

Bővebbet:

DR. STERN JÓZSEF

ügyvédi irodájában,

Baja, Mátyás király tér 8. sz.

Mersz-e Mary Bihary Nándor kacagató estje!

Elsőrendű, kitűnő karban lévő

perzsa kabát s coboly boa eladó.

Kölcsey Ferenc ucca 20. sz.

MEGÉRKEZETT

a legújabb típusu 500 köbcmentis PUCH „JAP“

motorkerékpár

Megtekinthető a körzetképviselőnél:

Bohner és Társai cégnél,

Baja. Telefon 256.

M. kir.

Kem

Uj-Sze

Rendeljen

sorsjegyet

kezdődő

sorsjegyet

Egy sorsjegyet

Sorsjegyet

10P, negy

A sorsjegyet

és a sorsjegyet

befizet

A húzás

reményes

LA

OBAN

SENTHAL

TEKCSŐI,

ORSZÁGI

BB TÉG-

CSME-

DÁRU-

NÁL:

JÓZSEF

kapható.

SOM-

átörő

Paraszita,

olcsó

nál

u. 3

menyü

GYAK

tal, extra,

8 kg, súly

nyen szállít

árutól

NYU

lenvás

erős kiv

ban, po

ható

Ar

UTRY

Erzsébet

ember24-ig

óráig

er János

Ödön.

Dr. C

és L

átot.

gyógy

ógyszertár

is nyitva áll

kezésére.

éjjel

Az egy

vasárnap

a közt

oszt

Há

péd, házo

qu étkezé

80 fillé

kivül is

DALMA

C

CS

LÉ

K

o

vá

POLL